
About Gottfried Wilhelm Leibnitz

—
लाइबनिट्ज़दर्शनम्
—

Document Information

Text title : About Gottfried Wilhelm Leibnitz

File name : lAibanitsadarshanam.itx

Category : misc, article, pradiptakumArananda

Location : doc_z_misc_general

Author : (Copyright) Pradipta Kumar Nanda, Kendrapara, Orissa pknanda65 at gmail.com

Transliterated by : Pradipta Kumar Nanda

Proofread by : Pradipta Kumar Nanda

Acknowledge-Permission: (Copyright) Pradipta Kumar Nanda

Latest update : June 27, 2022

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

June 27, 2022

sanskritdocuments.org

ಲಾಇಬನಿತ್ಸದರ್ಶನಂ

ಲೇಖಕಃ - ನಂದಪ್ರದೀಪ್ತಕುಮಾರಃ

ದೇಶಃ ಕಾಲಃ ಪರಿಚಯಶ್ಚ-

ನವ್ಯದರ್ಶನಸ್ಯ ದಾರ್ಶನಿಕಃ ಲಾಇಬನಿತ್ಸಃ ಜರ್ಮನ್ ದೇಶೀಯ ಆಸೀತ್ . 1646 ಈಸವೀಯೇ “ಲಿಪಜಿಗ” ಇತ್ಯಸ್ಮಿನ್ ಸ್ಥಾನೇ ಸ್ವಾಸ್ಥಿತ್ವಸಂಪನ್ನಃ ಸನ್ ಸರ್ವತ್ರ ಖ್ಯಾತೋ ಬಭೂವ . ತಸ್ಯ ಪಿತಾ “ಲಾಇಪ್ಸ್ಜಿಗ” Leipzig ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯೇ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಆಸೀತ್ . ಬಾಲ್ಯಕಾಲೇ ಹಿ ತಸ್ಯ ಪಿತೃವಿಯೋಗೋ ಜಾತಃ . ಮಹಾಧನಿಕಸ್ಯ ಪಿತುಃ ಉತ್ತರದಾಯಾದರೂಪೇಣ ಪರಿಗಣಿತಃ ಸನ್ ಪೂರ್ವಗ್ರಂಥಾಗಾರಸ್ಯ ವಿಸ್ತಾರಃ ಕೃತಃ . ಅಧ್ಯಯನಲಿಪುಃ ಲಾಇಬನಿತ್ಸಃ ಸ್ವಕೀಯೇ ಗ್ರಂಥಾಗಾರೇ ವಿಭಿನ್ನಭಾಷಾಸಂಬಧೀಯ-ಪುಸ್ತಕಾನಿ ಸಂರಕ್ಷ್ಯ ಗಭೀರಾಧ್ಯಯನೇನ ಮಹಾಜ್ಞಾನೀ ಅಭುತ್ . ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯೇ ವಿಧಿಶಾಸ್ತ್ರವಿಷಯೇ ಅಧ್ಯಯನಂ ಕೃತ್ವಾ Doctorate of Laws ಇತ್ಯುಪಾಧಿಂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾನ್ . ಉದಾರಮನೋವೃತ್ತಿಃ ಜ್ಞಾನಲಿಪ್ತಾ ದಾರ್ಶನಿಕಚೇತನಾ ಚ ತಸ್ಯ ಚಿರಸಹಚರಾಃ ಆಸನ್ . ಪರವರ್ತಿಕಾಲೇ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯೇ ಅಧ್ಯಾಪಕಪದವೀಂ ಸಮಲಂಕೃತ್ಯ ಸ್ವಕೀಯಪರಾಕಾಷ್ಠಾಂ ಚ ಪ್ರದರ್ಶಿತವಾನಸೌ ಮಹಾತ್ಮಾ ದಾರ್ಶನಿಕಃ .

ಬಹುರಾಜಸಮ್ಮಾನಸ್ಯ ಅಧಿಕಾರೀ ಲಾಇಬನಿತ್ಸಃ ದರ್ಶನಶಾಸ್ತ್ರೇ ಅತೀವ ಧುರಂಧರ ಆಸೀತ್ . ಇಉರೋಪೀಯವಿದ್ವದ್ಭಿಃ ಸಹ ಘನಿಷ್ಠಸಂಬಂಧಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ತೈಃ ಸಹ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಮಪಿ ಸಂಪಾದಿತವಾನ್ . ಅಸ್ಯ ಪ್ರಖ್ಯಾತದಾರ್ಶನಿಕಸ್ಯ ಅಂತಿಮಾವಸ್ಥಾ ಕಷ್ಟದಾಯಕಾ ಆಸೀತ್ . ರೋಗಶೋಕಾಭ್ಯಾಂ ವಾರ್ಧಕ್ಯಮತಿಕ್ರಮ್ಯ ಅಂತೇ 1716 ತಮೇ ಖ್ರೀಷ್ಣಾಬ್ದೇ ಪಂಚತ್ವಮವಾಪ .

ಕೃತಯಃ- ಲಾಇಬನಿತ್ಸಃ ಬಹುನಿ ಪುಸ್ತಕಾನಿ ವಿರಚಿತವಾನ್ . ತೇಷು 1714 ಖ್ರೀಷ್ಣಾಬ್ದೇ ಂಟನದೋಲೋಗ್ಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಾಣುಶಾಸ್ತ್ರಂ ರಚಿತವಾನ್ . ಅಸೌ ಗ್ರಂಥಸ್ತಸ್ಯ ಪ್ರಖ್ಯಾತೋ ಬಭೂವ . 1684 ತಮೇ “In defence of the ontological proof of god”, 1695 ತಮೇ “System nouveau de la nature”, 1703 ತಮೇ “nouveaux essays”, 1710 ತಮೇ ಚ “Theo dicee”, ಇತಿ ಪುಸ್ತಕಾನಿ ತೇನ ಸಂಪಾದಿತಾನಿ . ನೀತಿ-ಇತಿಹಾಸ-ರಾಜನೀತಿವಿಜ್ಞಾನ-ಗಣಿತ-ಕೂಟನೀತಿ-ಪದಾರ್ಥವಿಜ್ಞಾನ-ದರ್ಶನಾದಿಕ್ಷೇತ್ರೇಷು ಚ ತಸ್ಯ ವಿಶಿಷ್ಟಂ ಜ್ಞಾನಮಾಸೀತ್ .

ಸ್ಪಿನೋಜಾ ಲಾಙಬನಿತ್ಯ ಅನಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಕದಾಪಿ ಐಕ್ಯಮತಂ ನಾಸೀತ್ .
ಕ್ರಾಂತದರ್ಶೀ ಬಹುಶಾಸ್ತ್ರವೇತ್ತಾ ಅಯಂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯದೇಶೇಷು ಸ್ವಕೀಯಮತವಾದಂ
ಪ್ರದರ್ಶಯನ್ ಆತ್ಮಾನಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಯಾಮಾಸ .

ಮೋನಾಡವಾದಃ-

ಸ್ಪಿನೋಜಾಮತೇನ ಯದ್ಭವ್ಯಂ ತತ್ತು ಅತ್ರ ಮೋನಾಡನಾಮ್ನಾ ಅಭಿಹಿತಃ
. ಸ್ಪಿನೋಜಾಮತೇನ ದ್ರವ್ಯಮೇಕಮದ್ವಿತೀಯಂಚ . ಲಾಙಬನಿತ್ಯನಯೇ ತು
ಮೋನಾಡಾ ಅಸಂಖ್ಯಾಃ . ಇತಃ ಪೂರ್ವಂ “ಡೇಮೋಕ್ರೇಟಿಸ ಪ್ರವರ್ತಿತ
ಅಣುವಾದಃ, ಪ್ಲೇಟೋ ಸ್ವೀಕೃತಃ ಪ್ರತ್ಯಯವಾದಶ್ಚ ಆಸ್ತಾಂ . ದ್ವಯೋಃ ಸಮ್ಮಿಲ್ಯ
ಲಾಙಬನಿತ್ಯಮಹೋದಯೇನ ಮೋನಡವಾದಃ ಮೋನದಿಸ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಇತಿ ಕೇಚನ
ದಾರ್ಶನಿಕಾ ವದಂತಿ . ಯದ್ಭವತು ಅಯಂ ವಾದಃ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯದರ್ಶನೇಷು
ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಏವ . ಮೋನಡ ನಾಮ ಚಿದಣುಃ ಶಕ್ಯಣುವರ್ವ . ಅಸೌ
ಸ್ವತಂತ್ರಶ್ಚೇತನವಿಂದುಸ್ವರೂಪಃ . ಅಯಮಾತ್ಮನಿಹಿತಃ ಸ್ವನಿರ್ಭರಃ ಶಾಶ್ವತೋ
ನಿತ್ಯಶ್ಚ . ಯದ್ಯಪಿ ಇತಃ ಪೂರ್ವಂ ನೈಕೇ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯದಾರ್ಶನಿಕಾ ಅಣುವಾದಂ
ಸ್ವೀಕೃತವಂತಸ್ತಥಾಪಿ ಲಾಙಬನಿತ್ಯಃ ಸ್ವತಂತ್ರತಯಾ ಮೋನಡವಾದಂ ವಭಾಷ
. ಅಖಂಡನೀಯಸ್ಯ ಚಿದಣೋಃ ಶಕ್ತಿದ್ವಯಂ ವಿದ್ಯತೇ . ಏಕಾ ಈಕ್ಷಣಾತ್ಮಿಕಾ
perception ಜ್ಞಾನೋಪಲಭಿಸ್ವರೂಪಾ ಅಪರಾ ಪ್ರಯಾಸನಾತ್ಮಿಕಾ Appettion
ವಿಕಾಸಪ್ರಕ್ರಿಯಾತ್ಮಿಕಾ . ಈಕ್ಷಣೇನ ಜ್ಞಾನಂ ಪ್ರಯಾಸನೇನ ಚ ಪೂರ್ಣತಾ
ಸಂಭಾವ್ಯತೇ . ಯದ್ಯಪಿ ಇಮೇ ಚಿದಣವೋ ಬಹವಃ ಕಿಂತು ಸೋಪಾನಕ್ರಮೇಣ
ಈಶ್ವರಾದೇಶೇನ ಏತೇಷಾಂ ಮಧ್ಯೇ ಕ್ರಮವದ್ಧತಾ ಜಾಯತೇ . ಏಕಶ್ಚಿದಣು ಅಪರಂ
ಪ್ರಭಾವಿತಕರ್ತುಂ ನೈವ ಸಮರ್ಥಃ . ಪರಸ್ಪರಮಸಂಗತ್ವಾತ್ . ಸರ್ವದಾ
ಸ್ವಸ್ಥಿತೌ ವ್ಯವಸ್ಥಿತತ್ವಾಚ್ಚ . ಏಕಸ್ಯ ಅನ್ಯೇನ ಸಹ ಸಾದೃಶ್ಯಂ ನೈವ ವಿದ್ಯತೇ
. ಮೋನಡಃ ಪರಿಮಾಣವಾಚಕಃ ಅಣುಃ . ಜ್ಞಾನಸಮಂ ಚೇತನವಿಂದುಃ
. ಅತಃ ಚಿದ್ವಿಂದುರಿತಿ ಮನ್ಯತೇ . ಅನೇನ ಮೋನಡವಾದೇನ ಲಾಙಬನಿತ್ಯಃ
ಬುದ್ಧಿ-ಸಂವೇದನಯೋಃ ಸಮನ್ವಯಃ ಸಂಸ್ಥಾಪಿತಃ . ಇಮಾಃ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾಃ
ಪ್ರಾರಂಭೇ ಯದ್ಯಪಿ ಅಸ್ಪಷ್ಟಾಸ್ತಥಾಪಿ ವಿಕಾಸಕ್ರಮೇಣ ಸರ್ವಶೇಷೇ ಸುಸ್ಪಷ್ಟಾ
ಭವಂತಿ . ಜ್ಞಾನಾರಂಭಕಾಲೇ ಸಂವೇದನಸ್ಯ ಆರಂಭಃ ಪಶ್ಚಾತ್ ಬುದ್ಧ್ಯಾ
ಹಿ ತಸ್ಯ ಪರಿಪುಷ್ಟತಾ ಸಮಾಯಾತಿ . ತನ್ಮತಾನುಸಾರಂ Knowledge begins
with sense and ends in reason . ಸರ್ವೇ ಪ್ರತ್ಯಯಾ ಆತ್ಮಜಾತಾಃ . ದೇಹಾರ್ತ-
ಸ್ಪಿನೋಜಾವತ್ ಲಾಙಬನಿತ್ಯಃ ಅಪಿ ಬುದ್ಧಿವಾದೀ ಆಸೀತ್ . ದೇಹಾರ್ತಃ
ದ್ವೈತವಾದೀ, ಸ್ಪಿನೋಜಾ ಅದ್ವೈತವಾದೀ, ಲಾಙಬನಿತ್ಯ ದ್ವೈತಾದ್ವೈತವಾದೀ
ಆಸೀತ್ . ಮೋನಾಡೇಷು ಅತೀತ-ವರ್ತಮಾನ-ಭೂತಾದೀನಿ ಸರ್ವಾಃ ಘಟನಾಃ
ಸಮ್ಮಿಲಿತಾ ಭವಂತಿ . ಮೋನಾಡ ಆತ್ಮಶ್ರಯೀ ಅಣುವಿಶೇಷೋ ಯತ್ರ

ವಿಶ್ವಂ ಸಮಿಲಿತಂ . ಮೋನಾಡಾಃ ಸಂಖ್ಯಯಾ ಬಹವಃ . ಸಮೋಪಾದಾನೇನ ನಿರ್ಮಿತಾ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನಶೃಂಖಲಯಾ ಕ್ರಮಬದ್ಧಾ ಶುದ್ಧಚೈತನ್ಯಶಕ್ತಿಕೇಂದ್ರಸ್ವರೂಪಾಃ ಸ್ವಯಂಸಂಚಾಲಿತಾ ತಿಷ್ಠಂತಿ . ಏಷು ಪ್ರತ್ಯೇಕಃ ಸ್ವತಂತ್ರಃ ಅದ್ವಿತೀಯಃ ಭಿನ್ನಶ್ಚ . ಮುಖ್ಯತಃ ಏಷು ತ್ರಿವಿಧೋ ಭೇದಃ ಸ್ವೀಕ್ರಿಯತೇ . ಸರ್ವೇ ಭೇದಾ ಆಪೇಕ್ಷಿಕಾಃ . ಏಕಜಾತೀಯಾ ಅಣವಃ ಸಾಧಾರಣಾಃ ಸ್ವಲ್ಪಚೇತನಾಃ Bare monad ಏತೇಷಾಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಸ್ಪಷ್ಟಂ . ದ್ವಿತೀಯಾಃ ಸಚೇತನಾಃ . ಪಶುಪಕ್ಷಿಣಾಂ ದೇಹಗರನಸಹಾಯಕಾಃ . ಏತೇಷಾಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಂ ಪ್ರಾಂಜಲಮಪೇಕ್ಷಾಕೃತಂ ಸ್ಪಷ್ಟಂ . ಅಂತಿಮಾ ನ ಚೇತನಾ ಅಪಿತು ಆತ್ಮಸಚೇತನಾ Rational monad ಏವ . ಮನುಷ್ಯಾ ದೈವೀಸತ್ತಾಸಂಪನ್ನಾಶ್ಚ ಏಷು ಅಂತರ್ಭುಕ್ತಾ ಭವಂತಿ . ಯಸ್ಮಿನ್ ಚಿದಣೌ ಚೈತನ್ಯಂ ಸುಪ್ತಂ ಸ ಜಡಃ ಯಸ್ಮಿಂಶ್ಚ ಜಾಗ್ರತ್ ಸ ಆತ್ಮಾ . ಏಕೋ ವ್ಯಕ್ತಿಃ ಅಸಂಖ್ಯ-ಚಿದಣೂನಾಂ ಸಮಾಹಾರಃ . ಅಸ್ಮಿನ್ ಸಮುದಾಯೇ ಏಕಃ ಪ್ರಮುಖಶ್ಚಿದಣುಃ ವಿದ್ಯತೇ .

ಜ್ಞಾನಮೀಮಾಂಸಾ-

ಈಶ್ವರವಾದವಿಷಯೇ ಲಾಙಬಿನಿತ್ಯಃ ಪ್ಲೇಟೋ-ಸ್ಪಿನೋಜಾದಿಮತೇಷು ಬಹು ಪ್ರಭಾವಿತಃ . ಪ್ಲೇಟೋಃ ಪ್ರತ್ಯಯತಂತ್ರೇ ಶುಭಪ್ರತ್ಯಯಸ್ಯ idea of god ಶಿಖರತ್ವೇನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಃ . ಯಂ ಪ್ರತಿ ಸರ್ವೇ ಆಕೃಷ್ಟಾ ಭವಂತಿ . ಸ್ಪಿನೋಜಾಮತೇ ತತ್ತ್ವಮೇಕಂ ಪರಮಸತ್ಯಂ,ತತ್ತು ಈಶ್ವರಸ್ವರೂಪಂ . ಅನ್ಯೇ ಸರ್ವೇ ಜೀವಾಃ ಕ್ಷಣಭಂಗುರಾ ಅನಿತ್ಯಾಶ್ಚ . ನನು ಈಶ್ವರ-ಮೋನಡ ಅನಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಸಂಯೋಗೋ ನಾಸ್ತಿ ಚೇತ್ಕರ್ಹಿ ದ್ವಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಪೂರ್ವಸ್ಥಾಪಿತ-ಪಾರಸ್ಪರಿಕಃ ಸಂಬಧಾಭಾವಃ ಸಿದ್ಧ್ಯತಿ . ತತ್ಕಥಂ ಈಶ್ವರೋ ಮೋನಾಡಸ್ಯ ನಿರ್ಮಾತಾಭವಿತುಮರ್ಹತಿ ? ಉಚ್ಯತೇ- ಮೋನಡವಾದೇ ಈಶ್ವರೋ ನ ತ್ಯಕ್ತಃ ತತ್ಪ್ರತಿವಿಂಬತ್ವಾತ್ . ಸರ್ವೇ ಮೋನಾಡಾಃ ಈಶ್ವರಸ್ಯ ಪ್ರತಿವಿಂಬರೂಪೇಣ ಸ್ವೀಕೃತಾಃ . ಸರ್ವೇ ಈಶ್ವರಾಧೀನಾ ಈಶ್ವರಸೃಷ್ಟಾಶ್ಚ . ನನು ಶುಭಸಂಕಲ್ಪೀ ಈಶ್ವರಃ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತಾ ಚೇತ್ಕಥಂ ಸಂಸಾರೇ ಅಶುಭೋದ್ಭವಃ ? ಉಚ್ಯತೇ- ಸರ್ವಶಕ್ತಿಮತಾ ಈಶ್ವರೇಣ ಸರ್ವಂ ವಿಚಾರ್ಯುಃ ಸಾಧು ಸಂಪಾದಿತಂ . ಅತ್ರ ಅಶುಭತ್ವಂ ನಾಮ ನ ಶುಭವೈಪರೀತ್ಯಂ . ಶುಭಮೇವ ಸತ್ . Evil is foil to the god ಅರ್ಥಾತ್ ಅಶುಭತುಲನಯಾ ಹಿ ಶುಭಂ ಸಂಭಾವ್ಯತೇ, ನಾನ್ಯಥಾ . ಶರೀರಕಷ್ಟಾದಯಃ ಸೀಮಿತಜೀವಾನಾಂ ಕೃತೇ ಅನಿರ್ವಾರ್ಯಮೇವ . ನೈತಿಕಾನಿ ಅಶುಭಾನಿ ಸ್ವೇಚ್ಛಾ-ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾದೀನಾಂ ದುರುಪಯೋಗೇನ ಸಮಾಯಾಂತಿ . ಅತಃ God does not will, but allows moral evil . ಇತ್ಯುಕ್ತಿರತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ಯತೇ .

ಸಮತಾಲವಾದಃ-

ಇಮೇ ಚಿದಣವೋ ಗವಾಕ್ಷಹೀನಾಃ ಅರ್ಥಾತ್ ಏಷು ವಾಹ್ಯಪದಾರ್ಥಾನಾಂ ಪ್ರವೇಶೋ ಬಾಧ್ಯತೇ . ಈಶ್ವರದ್ವಾರಾ ಅನ್ಯೇಷು ಚಿದಣುಷು ಕಾರ್ಯಂ

ಸ್ವತಃ ಜಾಯತೇ . ಯಥಾ ಶರೀರಕಾರ್ಯಂ ಪೂರ್ವನಿರ್ದಿಷ್ಟರೂಪೇಣ
 ಪ್ರಚಲತಿ ತಥೈವ ಆತ್ಮಕೇಂದ್ರೇಪಿ ಬೋಧ್ಯಃ . ದ್ವಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಪೂರ್ವಸ್ಥಾಪಿತ
 ಏಕತಂತ್ರತಾ pre-established Harmony ವಿದ್ಯತೇ . ಯಥಾ ಏಕಸಮಯಸಂಚಾಲಿತ-
 ಘಟಿಕಾಯಂತ್ರಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಕದಾಚಿತ್ ಸಮಯಾಂತರಂ ನಾಸ್ತಿ ತಥಾತ್ಮಶರೀರಕೇಂದ್ರಯೋಃ
 ಸಂಚಾಲನೇ ಭೇದಾಭಾವಃ ಸ್ವೀಕರ್ತವ್ಯಃ . ಲಾಙಬಿನಿತ್ಯಮತೇನ ದೇಹಃ
 ಸ್ವಲ್ಪಚೇತನಃ ಸಾಮಾನ್ಯಚಿದಣೂನಾಂ ಸಮಾಹಾರಃ, ಮನಶ್ಚ ಅಪೇಕ್ಷಾಕೃತಶ್ಚೇತನ
 ಏಕಶ್ಚಿದಣುವಿಶೇಷಃ . ರಾಜ್ಞೇ ಮಧುಮಕ್ಷಿಕಾ ಯಥಾ ಅನ್ಯೇಷಾಂ ಮಧುಮಕ್ಷಿಕಾಣಾಂ
 ನಿರ್ದೇಶಕೋ ಭವತಿ ತಥಾ ಮನಸಃ ದೇಹ-ಸಂಚಾಲನೇ ಮುಖ್ಯಭೂಮಿಕಾ ವಿದ್ಯತೇ
 . ಅನಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಸಮತಾಲವಾದಃ ಸಮಾಯಾತಿ . ಏಕಸ್ಮಿನ್ ಸಮಯೇ
 ಚಿದಣುಷು ಸಹಯೋಗಿತಾ ಅಸ್ತಿ . ಫಲತಃ ಚಿದಣುಷು ಪಾರಸ್ಪರಿಕಾ ಸಮತಾಲಿಕಾ
 ಕ್ರಿಯಾ ಇತಿ ಸಿದ್ಧಾ . ನನು ಚಿದಣವಃ ಪರಸ್ಪರಸ್ಯ ವ್ಯಾವರ್ತಕಃ ತತ್ಕಥಂ ತೇಷು
 ಸಂಸರ್ಗಃ ? ಯದಿ ನಾಸ್ತಿ ಚೇತ್ ಕಥಂ ಸಮತಾಲಿಕಾಃ ? ಉಚ್ಯತೇ- ಸ್ವಯಂ
 ಸಕ್ರಿಯತ್ವಾತ್ತೇಷಾಂ . ಸತ್ತಾಗತಸಾಮಂಜಸ್ಯಹೇತೋಃ ಬಹಿಪ್ರಭಾವಂ ವಿನಾ
 ಪ್ರತ್ಯೇಕೇಷು ಏಕಸ್ಮಿನ್ ಸಮಯೇ ಕಾರ್ಯಾರಂಭೋ ದೃಶ್ಯತೇ . ಏತಸ್ಮಾದಿಮೇ
 ಸಮಕಾಲಿಕಾಃ ಸಮತಾಲಿಕಾ ವೇತಿ ಉಚ್ಯಂತೇ . ಅನೇನ ಸಮತಾಲವಾದೇನ
 ಪೂರ್ವಸಂಗತಿವಾದೇನ ವಾ ದೇಹಾತ್ಮನೋಃ ಸಂಗತಿಃ ಸಾಧ್ಯತೇ . ಆತ್ಮಾ
 ಸ್ವನಿಯಮೇನ ದೇಹಶ್ಚ ಸ್ವನಿಯಮೇನ ಸಂಚಾಲಿತೌ ಭವತಃ . ಪ್ರಾಕೃತಿಷ್ಠಿತ
 ಸಂಗತಿಹೇತೋರನಯೋಃ ಕ್ರಿಯಾಸಾಮಂಜಸ್ಯಂ ಸಿದ್ಧತಿ . ಯದ್ವಾ ಭಿನ್ನರೂಪಾಣಿ
 ವಿವಿಧ ವಾದ್ಯಯಂತ್ರಾಣಿ ಭಿನ್ನ-ಭಿನ್ನ ಸ್ವರಯುಕ್ತಾನಿ ಭವಂತಿ ಕಿಂತು ಸಂಗೀತಕಾಲೇ
 ಏಕಸಂಗತಿಂ ಸಾಧಯಂತಿ ತಥೈವ ಚಿದಣವಃ ಪೂರ್ವಸಾಧಿತ ಸಾಮಂಜಸ್ಯವಶಾತ್
 ಸಮತಾಲೀಯಾ ಉಚ್ಯಂತೇ .

— ಲೇಖಕಃ - ನಂದಪ್ರದೀಪ್ತಕುಮಾರಃ

ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥಸಂಸ್ಕೃತವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಃ ಪುರೀ

Written by Dr. Pradipta Kumar Nanda, Kendrapara, Orisa pknanda65 at gmail.com

About Gottfried Wilhelm Leibnitz

pdf was typeset on June 27, 2022

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

